

روابط ترکیه با ایران در سال 2010

اقدامات ترکیه برای حل اختلاف بین دول غربی با ایران در باره فعالیت انرژی اتمی ایران در سال 2010 بسیار سازنده و تحول مهمی بود

سرویس ترکیه/خبرگزاری آران

منبع: خبرگزاری آناطولی

مترجم: قائم مقامی

روابط ترکیه و ایران در سال 2010 به سرعت گسترش یافت. دو کشور در امور فرهنگی، توریسم و گردشگری، صنایع - تجارت، کشاورزی، دامپروری، بهداشت، محیط زیست، بخش ساختمانی و تولید مسکن توافقنامه ها و قرار دادهای همکاری امضاء کردند. هنگامی که شورای امنیت سازمان ملل متحد در حال بررسی لایحه تحریم ایران بود، ترکیه و برزیل در تهران بیانیه مشترک با ایران را تحت عنوان بیانیه سه جانبه تهران امضاء و مفاد آن را اعلام و تاکید کردند که بیانیه تهران می تواند حل مسئله هسته ای را از طریق دیپلماتیک تسهیل و تسریع کند.

اقدامات ترکیه برای حل اختلاف بین دول غربی با ایران در باره فعالیت انرژی اتمی ایران در سال 2010 بسیار سازنده و تحول مهمی بود.

احمد داود اوغلو وزیر امور خارجه ترکیه برای حل مسئله هسته ای ایران با مقامات دول غربی و ایران مذاکره کرد. بدین ترتیب در باره تبادل اورانیوم قرار داد سه جانبه بین ایران، ترکیه و برزیل در تهران توسط روسای جمهور ایران و برزیل و نخست وزیر ترکیه امضاء شد.

وزرای خارجه سه کشور نیز قراردادی در باره تبادل اورانیوم غنی شده ایران با سوخت هسته ای در ترکیه امضاء کردند.

روند مذاکرات و سفرهای متقابل و قرار دادهای ایران و ترکیه در سال 2010 عبارتند از:

- 7 ژانویه / علی اکبر مهربان وزیر صنایع و معادن ایران به ترکیه سفر کرده و درباره توسعه همکاری مذاکره کرد.
- 16 ژانویه / محمد حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد ایران در مراسمی که به مناسبت "اعلام شهر استانبول به عنوان پایتخت فرهنگی اروپا در سال 2010" برگزار شد شرکت کرد.
- 25 ژانویه / محمد رضا رحیمی معاون اول رئیس جمهوری ایران در کنفرانس سران کشورهای همسایه افغانستان شرکت کرد.
- 2 فوریه / منوچهر متکی وزیر امور خارجه وقت ایران به ترکیه سفر کرده و در بیست و یکمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی شرکت کرد.
- 6 فوریه / ارطغرل گونئی وزیر فرهنگ و توریسم ترکیه به ایران سفر کرد. در این دیدار بین گونئی و حمید بقائی معاون رئیس جمهور ایران قرار داد همکاری توریستی امضاء شد.
- 12 فوریه / فیلیپ کراولی سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت: اقدام ترکیه برای حل مسائل منطقه و از جمله مسئله ایران ارزشمند است.
- 16 فوریه / احمد داود اوغلو وزیر امور خارجه ترکیه به ایران سفر کرده و با مقامات ایران در باره روابط دوجانبه، تحولات منطقه ای و بین المللی گفتگو کرد. در این دیدار درباره نتایج عدم توافق ایران و کشورهای هسته ای درباره برنامه هسته ای ایران تبادل نظر شد.
- 17 فوریه / حمید رضا حاجی بابائی وزیر آموزش و پرورش ایران به ترکیه سفر کرده و با خانم نعمت چوبوچو همتای ترک، بلنت آرینچ معاون نخست وزیر و محمدعلی شاهین رئیس مجلس گفتگو کرد.
- 24 فوریه / دورموش یلماز رئیس بانک مرکزی در کنفرانس "بحران مالی جهانی و تجارب کشورهای عضو از بحران اقتصادی" که از سوی سازمان همکاری اقتصادی برگزار شده بود شرکت کرد.
- 2 مارس / ینهاث ارگون وزیر صنایع و تجارت ترکیه برای شرکت در اولین اجلاس وزرای D-8 به ایران سفر کرده و توافقنامه همکاری صنعتی و تجاری با ایران امضاء کرد.
- 27 مارس / جمیل چیچک وزیر مشاور و معاون نخست وزیر برای شرکت در مراسم عید نوروز به ایران سفر کرد.
- برای اولین بار رهبران و نمایندگان رسمی کشورها در مراسم بین المللی "عید نوروز" در ایران شرکت کردند.
- 13 آوریل / رجب طیب اردوغان نخست وزیر ترکیه در مصاحبه خود با CNN گفت: ایران و ترکیه از قرن 17 میلادی تاکنون متحد استراتژیک یکدیگر بوده و باید مسئله هسته ای ایران از طریق دیپلماتیک حل شود.
- احمد داود اوغلو وزیر امور خارجه ترکیه با دیوید میلیند همتای وقت انگلیسی خود درحاشیه کنفرانس بین المللی امنیت انرژی هسته ای در واشنگتن درباره مسئله هسته ای ایران گفتگو کرد.
- 14 آوریل / وزیر خارجه ترکیه در مصاحبه مطبوعاتی در واشنگتن گفت: اعضاء دائمی شورای امنیت سازمان ملل متحد درباره تحریم ایران به سایر کشورهای عضو اطلاعات لازم را ارائه ندادند. قرار داد غنی سازی اورانیوم 3.5 درصدی ایران در خارج از کشور را می توان احیاء و اجراء کرد.
- 18 آوریل / احمد داود اوغلو برای مذاکره درباره برنامه هسته ای و سایر موارد به ایران سفر کرده و با منوچهر متکی، سعید جلیلی، علی لاریجانی و احمدی نژاد تبادل نظر کرد.
- 30 آوریل / ترکیه و برزیل برای پیشگیری از تحریم ایران از سوی سازمان ملل متحد به علت مسئله هسته ای اعلام کردند که آماده میانجیگری برای امضاء قرار داد هسته ای هستند.
- 7 می / منوچهر متکی وزیر امور خارجه وقت ایران به استانبول سفر کرد و با داود اوغلو گفتگو کرد.
- 11 می / فاروق نافذ اوژاک وزیر مشاور دولت در امور ورزش به تهران سفر کرده و برای توسعه همکاری با علی سعید لو معاون رئیس جمهور ایران گفتگو کرد.
- 15 می / مهدی اکر Eker وزیر کشاورزی و امور روستاهای ترکیه برای شرکت در سومین اجلاس کمیته اجرایی کشاورزی به ایران سفر کرد.
- در این دیدار در باره همکاری فنی در امور کشاورزی و دامپروری توافق نامه هایی امضاء شد.
- 16 می / احمد داود اوغلو برای امضاء قرار داد تبادل اورانیوم غنی شده 3.5 درصد ایران با سوخت اتمی 20 درصدی در خاک ترکیه به ایران سفر کرد.
- 17 می / رجب طیب اردوغان به ایران سفر کرده و بیانیه سه جانبه ایران، برزیل و ترکیه تحت عنوان بیانیه تهران را امضاء کرد.
- ایران و گروه وین متشکل از "آمریکا، روسیه، فرانسه و آژانس بین المللی انرژی اتمی" تبادل سوخت هسته ای را پیشنهاد کرده بودند.
- بر اساس بیانیه تهران که به امضاء وزرای امور خارجه ایران، ترکیه و برزیل رسید قرار بود که تبادل سوخت در خاک ترکیه انجام گیرد.
- 17 می / دولت آمریکا اعلام کرد امضاء قرار داد تبادل سوخت بر اساس بیانیه تهران اقدامی مثبت است ولی هنوز نگرانی جدی درباره برنامه اتمی ایران وجود دارد.
- 19 می / مراد مرجان رئیس کمیسیون روابط خارجی مجلس ترکیه در واشنگتن درباره سخنان "هیلاری کلینتون" وزیر امور خارجه آمریکا که گفته بود: "شورای امنیت سازمان ملل متحد لایحه تحریم ایران را آماده کرده است" اظهار داشت، تصویب چنین قطعنامه ای در شرایط زمانی فعلی اشتباه است زیرا قرارداد تهران، شرایط برای تحریم ایران را منتفی کرده است.
- 20 می / "باراک اوباما" رئیس جمهوری آمریکا ضمن تماس تلفنی با "رجب طیب اردوغان" نخست وزیر ترکیه گفت: در حال بررسی لایحه تحریم ایران در شورای امنیت هستند.

- 20 می / سخنگوی سازمان ملل متحد در باره بیانیه تهران و تبادل سوخت اتمی گفت : ترکیه و برزیل نامه ای درباره قرارداد تبادل سوخت اتمی در ترکیه که در تهران امضاء شده است به سازمان ملل متحد ارسال کرده اند.
- وزرای امور خارجه ترکیه و برزیل تاکید کرده اند باید شانس راه حل دیپلماتیک برای مسئله هسته ای ایران در نظر گرفته شود.
- ایران ارسال 1200 کیلوگرم اورانیوم غنی شده 3.5 درصد به ترکیه را پذیرفته است.
- امیدواریم که گروه 1 + 5 براساس "بیانیه تهران" در تصمیمات خود در جهت تحریم ایران تجدید نظر کنند.
- 25 می / "بان کی مون" دبیرکل سازمان ملل متحد در استانبول گفت : در دیدار خود با اردوغان تاکید کردم که اقدامات دیپلماتیک ترکیه درباره مسئله هسته ای ایران قابل تقدیر است و اگر تبادل سوخت هسته ای براساس بیانیه تهران انجام گیرد، اعتماد عمومی افزایش خواهد یافت و راه حل مسئله هسته ای ایران از طریق مذاکرات گشوده خواهد شد.
- 27 می / "بان کی مون" گفت : امضاء قرار داد تبادل اورانیوم که بین ایران ، ترکیه و برزیل امضاء شده است باعث کاهش نگرانی جامعه جهانی درباره مسئله هسته ای ایران خواهد شد.
- 7 ژوئن / "محمود احمدی نژاد" رئیس جمهوری ایران برای شرکت در کنفرانس سران همکاری و توسعه تدابیر امنیتی آسیا به استانبول سفر کرد.
- ترکیه و برزیل در آستانه تلاش برای صدور قطعنامه تحریم ایران شورای امنیت سازمان ملل متحد را برای برگزاری اجلاس مشورتی فراخواندند.
- 8 ژوئن / شورای امنیت سازمان ملل متحد بنا به درخواست ترکیه و برزیل جلسه برگزار کرد.
- 9 ژوئن / برخی اعضای شورای امنیت سازمان ملل متحد به قطعنامه تشدید تحریم ایران رای مثبت دادند . ترکیه و برزیل رای منفی و لبنان رای ممتنع داد.
- 13 ژوئن / "محمد علی شاهین" رئیس مجلس ترکیه برای گفتگو درباره توسعه همکاری دو جانبه ، بررسی تحولات منطقه ای و بین المللی به ایران سفر کرد.
- 23 ژوئن / "عبدالرضا شیخ الاسلامی" وزیرکار ایران به ترکیه آمد و با "ینهاث ارگون" وزیر صنایع تجارت ترکیه، "عمر دینچر" وزیر کار و امور اجتماعی و "جودت یلماز" وزیر مشاور گفتگو کرد.
- 24 ژوئن / "رجب آکداغ Akdag" وزیر بهداشت ترکیه در تهران با "مرضیه دستجردی" وزیر بهداشت ایران گفتگو کردند.
- تفاهنامه تبادل اطلاعات و متخصصین و همکاری در امور بهداشت امضاء شد.
- 17 جولای / "مصطفی دمیر" وزیر آبادانی و مسکن ترکیه به ایران سفر کرد و با وزرای عمران و مسکن ، صنایع و معادن ، کار و امور اجتماعی ایران به طور جداگانه دیدار و مذاکره کرد . تفاهم نامه همکاری در بخش ساختمان سازی و مصالح ساختمانی ، تبادل اطلاعاتی علمی و فنی و تجارب در بخش ساختمان و مجتمع مسکونی ، تحقیقات علمی و سرمایه گذاری مشترک ، آموزش کارشناس ، بهره برداری از تکنولوژی مدرن برای تولید مصالح ساختمانی امضاء شد.
- 22 جولای / "مسعود میرکاظمی" وزیر نفت ایران به ترکیه سفر کرد.
- 15 سپتامبر / "محمد رضا رحیمی" معاون اول رئیس جمهور با هیات همراه متشکل از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزیر صنایع و معادن، وزیر بازرگانی ، وزیر اقتصاد، رئیس بانک مرکزی ، استانداران اصفهان، آذربایجان شرقی و غربی ، تجار و سرمایه گذاران و تعدادی از نمایندگان مجلس ایران به ترکیه سفر کردند.
- 22 سپتامبر / "عبدا...گل" رئیس جمهوری ترکیه در برنامه تلویزیونی پربیننده Charlie Ruse Show آمریکا شرکت کرده و گفت : ترکیه پایبند اصول قطعنامه های سازمان ملل متحد علیه ایران است. اگر ایران به سلاح اتمی دست یابد ، هم آمریکا و هم ترکیه را در معرض تهدید شدید قرار خواهد داد. ترکیه هرگز نمی خواهد که کشور همسایه سلاح اتمی داشته باشد.
- 29 سپتامبر / "ویسل ارواغلو" وزیر جنگل و محیط زیست ترکیه در دومین اجلاس وزرای -محیط زیست و همکاری هواشناسی - در ایران شرکت کرد . ارواغلو و "صادق خلیلیان" وزیر کشاورزی ایران توافقنامه همکاری -منابع طبیعی و حوزه آبی امور جنگلها و توسعه جنگلی- امضاء کردند.
- 19 اکتبر / "حیاتی یازنجی" وزیر مشاور دولت ترکیه در سومین کنفرانس بین المللی -راه ابریشم - توسعه همکاری تجاری کشورهای راه ابریشم و تسهیل امور ادارات گمرکی به تهران سفر کرده و با "شمس الدین حسینی" وزیر اقتصاد ایران گفتگو کرد.
- 10 نوامبر / "مراد مرجان" رئیس کمیسیون روابط خارجی مجلس ترکیه بنا به دعوت رسمی "علاءالدین بروجردی" رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس ایران به تهران سفر کرد.
- مراد مرجان در کنفرانسی تحت عنوان - سیاست خارجی ترکیه- که توسط سفارت ترکیه در تهران و انستیتو تحقیقات قفقاز دانشگاه تهران برگزار شده بود سخنرانی کرد و با "علی لاریجانی ، منوچهر متزکی و محمد رضا رحیمی" دیدار و مذاکره کرد.
- 8 دسامبر / "فیلیپ کراولی" سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت: میزبانی استانبول برای برگزاری اجلاس ایران و گروه 1 + 5 قابل تقدیر است. امیدواریم که این نشست آغازگر روند مذاکرات جدید تری شود.
- 9 دسامبر / "فیلیپ کراولی" گفت : توسعه همکاری تجاری ترکیه و ایران ، متضاد با سیاست آمریکا در جهت تحریم ایران نمی باشد.